

Sprawozdanie z premiery *Oratorium Rudzkiego* Henryka Jana Batora

(Rudy, 23 października 2011 r.)

W niedzielę 23 października 2011 r. o godz. 18.00 w bazylice Wniebowzięcia NMP w Sanktuarium Matki Boskiej Pokornej w Rudach odbyła się premiera *Oratorium Rudzkiego. Dróżki Matki Boskiej Pokornej*, skomponowanego przez Henryka Jana Batora do słów Kornelii Czogalik.

Okazją dla stworzenia oratorium była zbliżająca się dwudziesta rocznica powstania diecezji gliwickiej oraz pragnienie osobistego podziękowania Matce Bożej Pokornej w Rudach za opiekę i wstawiennictwo na przestrzeni tych lat ze strony pierwszego Biskupa Gliwickiego — Jana Wieczorka. W ten sposób w rudzkim sanktuarium zrealizowała się stara zasada, że ważne wydarzenia w życiu narodów i społeczeństw były uwieczniane wzniosłymi dziełami muzycznymi.

Inspiracją dla stworzenia dzieła było wystawienie *Oratorium ku czci Matki Bożej Bocheńskiej. Obrazy różańcowe Bocheńskiej Matce w ofierze* Józefa Świdra do słów ks. Wiesława Hudka w kościele św. Alberta w Żorach na Kleszczówce 17 września 2010 r. Wśród uczestników tego koncertu były osoby zaangażowane w dzieło muzyczne diecezji oraz w organizację corocznej edycji rudzkiego festiwalu *Muzyka w Starym Opactwie*. Właśnie po tym koncercie zrodziła się myśl, aby stworzyć podobne dzieło, który przyczyni się do rozslawienia rudzkiego sanktuarium i dopełni XVI edycję wspomnianego festiwalu. Tak rozpoczął się czas wstępnych konsultacji i wyboru twórców.

Pierwsze spotkanie grupy inicjatywnej odbyło się w grudniu 2010 r. na proboszwie w parafii NMP Wspomożenia Wiernych w Gliwicach Sośnicy, w którym

uczestniczyli: ks. Bogdan Kicingier — dyrektor festiwalu *Muzyka w Starym Opac-twie*, Brygida Tomala — dyrektor artystyczny tego festiwalu, ks. Franciszek Koenig — referent kurii diecezjalnej do spraw muzyki kościelnej, Klaudia Romek — solistka krakowska związana z festiwalem rudzkiem, Kornelia Czogalik — autorka tekstu i Henryk Jan Botor — kompozytor. Spotkanie to pozwoliło określić ramy organizacyjne i artystyczne całego przedsięwzięcia oraz wyrazić wzajemne oczeki-wania i możliwości zrealizowania dzieła. Zaproponowany model dzieła został w sty-czniu 2011 r. zaaprobowany przez bpa J. Wieczorka i przeszedł do etapu realizacji.

Autorką tekstu została Kornelia Czogalik, polonistka i teolog, pochodząca z pa-rafii św. Anny w Babcicach i od lat złączona duchowo z rudzkiem sanktuarium, dos-konale znająca historię i duchowość tego miejsca. Zaproponowany przez nią tekst oratorium nosi podtytuł *Dróżki Matki Boskiej Pokornej* i ukazuje wielowiekową historię rudzkiego sanktuarium oraz tradycję pielgrzymowania do wizerunku Po-kornej Pani Rudzkiej w kilku tzw. kapliczkach (źródła, zawierzenia, pokory, zwy-cięstwa, pamięci kontemplacji, pielgrzymy i błogosławieństwa).

Skomponowania dzieła podjął się Henryk Jan Botor — uznany kompozytor z Tychów, muzyk kościelny i nauczyciel akademicki Akademii Muzycznej w Krako-wie, autor licznych opracowań liturgicznych, m.in. z okazji papieskich wizyt apo-stolskich w Krakowie, który wcześniej kilkakrotnie koncertował w Rudach i zna bogatą tradycję muzyczną tego miejsca. On też jako dyrygent poprowadził koncert premierowy.

Do udziału w projekcie zaproszono chłopięcy chór *Pueri Cantores Sancti Nicolai* z Bochni, prowadzony i przygotowany przez ks. Stanisława Adamczyka i Bożenę Wojciechowską. Wśród solistów znaleźli się: Klaudia Romek — sopran (Kraków), Agnieszka Monasterska — alt (Kraków), Piotra Rachocki — tenor (Chorzów – Ty-chy) oraz Marcin Wolak — bas (Kraków – Kałwaria Zebrzydowska). Do partii recytatora wybrano Adama Szymurę, związanego w przeszłości z Teatrem Śląskim w Katowicach, a dziś mieszkańca Rud. Do wykonania dzieła zaproszono Gliwicką Orkiestrę Kameralną, której menadżerem jest Waldemar Staniczek, skrzypek Fil-harmonii Śląskiej w Katowicach. Partię organów wykonała Brygida Tomala.

Pierwsze fragmenty choralne oratorium zostały skomponowane już w czerwcu 2011 r., a kolejne zostały ukończone we wrześniu tego samego roku, na miesiąc przed premierą dzieła.

Zamiarem twórcy było, aby dla podkreślenia tradycji rudzkiego sanktuarium włączyć do oratorium dwie pieśni śpiewane powszechnie w rudzkiej bazylice. Do-tyczy to starej pieśni *Mili chrześcijanie* oraz pieśni skomponowanej przez ks. Joa-chima Waloszka do słów ks. Jerzego Szymika *Śpiewajmy Pokornej*. Drugim zamie-rzeniem było, aby w ramach oratorium pojawiła się trzecia pieśń, która pozostanie w żywej tradycji parafii i sanktuarium jako owoc wystawionego *Oratorium Rudz-kiego*. I taka pieśń powstała, i znalazła się w zakończeniu dzieła, otrzymując tytuł *Pieśń na każdy dzień*, rozpoczynająca się od słów *Pokorna Królowo nieba i ziemi*.

Próby do wystawienia oratorium odbywały się w domu parafialnym parafii św. Anny w Zabrze. Ostatnia próba odbyła się w bazylice rudzkiej i poprzedzała koncert premierowy.

Dzieło formalnej organizacji powstającego dzieła i koncertu premierowego przejęła diecezjalna Fundacja *Silesia pro Europa*.

Z okazji premiery wydano specjalną publikację, opracowaną przez autora niniejszego sprawozdania i wydrukowaną w gliwickim wydawnictwie *Epigraf*. Sam koncert premierowy był poprzedzony akcją plakatową oraz szeroką informacją rozpowszechnianą w lokalnych mediach.

Koncert premierowy, trwający ponad 80 minut, okazał się wyjątkowym wydarzeniem duchowym i estetycznym. Na zakończenie twórcy i wykonawcy dzieła otrzymali gromkie brawa, które zakończyło słowo podziękowania wypowiedziane ze strony ks. bpa Jana Wieczorka.

W kolejnych dniach wystawienie *Oratorium Rudzkiego* było szeroko komentowane wśród uczestników koncertu oraz w relacjach medialnych.

W sobotę 5 listopada, a więc w dwa tygodnie po premierze oratorium, w pocysterskim opactwie w Rudach odbyło się spotkanie ks. bpa J. Wieczorka z twórcami i wykonawcami dzieła. Było ono okazją osobistego podziękowania ze strony księdza biskupa oraz do wymiany wzajemnych doświadczeń z premiery dzieła oraz do podzielenia się osobistymi odczuciami w tym względzie.

Koncert premierowy został nagrany i zapisany na płytach CD rozprawdzanych przez Fundację *Silesia pro Europa*.

W obecnej chwili należy ufać, że koncert premierowy nie był pierwszym i ostatnim momentem objawienia tego pięknego dzieła promującego rudzkie sanktuarium oraz spajającego w jedno wartości duchowe, muzyczne i estetyczne.

Ks. Franciszek Koenig